Lietas arhīva Nr. KA06-0263-19/15
ECLI:LV:ZAT:2019:1024.11370043119.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2019. gada 24. oktobrī

Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu kolēģija šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis V. Donāns
tiesneši V. Sprudzāns un E. Lenšs
piedaloties prokuroram J. Duberim

atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā iztiesāja krimināllietu sakarā ar Aizkraukles rajona prokuratūras prokurora J. Dubera apelācijas protestu par Zemgales rajona tiesas (Aizkrauklē) 2019. gada 21. augusta spriedumu

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales rajona tiesas (Aizkrauklē) 2019. gada 21. augusta spriedumu

/pers. E/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu par Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem.

Piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, /pers. E/ noties ātnosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, piespriestajam sodam pilnīgi pievienojot neizciesto papildsodu pēc Aizkraukles rajona tiesas 2017. gada 1. novembra sprieduma, galīgais sods /pers. E/ noteikts brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem 5 mēnešiem 23 dienām.

Drošības līdzeklis /pers. E/ netika piemērots.

[2] Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. E/ atzīts par vainīgu un sodīts par izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar Aizkraukles rajona tiesas 2017. gada 1. novembra spriedumu /pers. E/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, 312.pantā un 168.[1] pantā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanas sodu nosacīti ar pārbaudes laiku, piemērojot tiesību ierobežojošu sodu - atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem 3 mēnešiem.

Neskatoties uz to, 2019. gada 8. jūlijā ap plkst. 06.00 Aizkraukles novadā, Aizkrauklē, apdzīvotā vietā pa Bērzu ielu virzienā uz Maurēnu ielu, /pers. E/ vadīja viņam nepiederošu automašīnu /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās noteiktā kārtībā nav iegūtas, ir atņemtas). Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Patruļdienesta rotas kārtībnieks apturēja /pers. E/ vadīto transportlīdzekli un par izdarīto ceļu satiksmes likuma 18.panta 2.punkta un 28.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpumu sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC 419177.

Šādas apsūdzētā /pers. E/ darbības pirmās instances tiesa kvalificēja pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu Aizkraukles rajona prokuratūras prokurors J. Duberis iesniedza apelācijas protestu, kurā lūdz atcelt Zemgales rajona tiesas 2019. gada 21. augusta spriedumu daļā par Krimināllikuma 55.panta piemērošanu, taisot šajā daļā jaunu spriedumu, nosakot /pers. E/ īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 24 dienām. Galīgo sodu /pers. E/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 24 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz termiņu, kas būs neizciests uz lietas izskatīšanas dienu.

Prokurors uzskata, ka tiesas spriedums daļā par soda - brīvības atņemšanas soda noteikšanu apsūdzētajam nosacīti ar pārbaudes laiku ir nelikumīgs.

Apsūdzētais /pers. E/ tiesāts Aizkraukles rajona tiesā 2017. gada 1. novembrī *(lietas lapa 16.-18., 22.-24.),* nosakot viņam sodu brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem, 5 mēnešiem un 23 dienām. Apsūdzētais brīvības atņemšanas sodu, kas noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku, izcieta, bet nav izcietis papildsodu - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana.

Krimināllikuma 55.panta vienpadsmitajā daļā noteikts, ka nosacīta notiesāšana nav nosakāma personai par tīšu nozieguma izdarīšanu, ja persona agrāk bijusi notiesāta ar brīvības atņemšanu un sodāmība par to nav noņemta vai dzēsta likumā noteiktā kārtībā.

Krimināllietā Nr. 11370043119 apsūdzētais /pers. E/ atzīts par vainīgu tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, iepriekš bija sodīts ar brīvības atņemšanas sodu. Lai gan ar Aizkraukles rajona tiesas 2017. gada 1. novembra spriedumu noteiktais brīvības atņemšanas sods ir izciests, tomēr sodāmība likumā noteiktā kārtībā nav dzēsta, jo turpinās papildsoda - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana soda izciešana.

Līdz ar to, Zemgales rajona tiesa ir pieļāvusi Krimināllikuma pārkāpumu, piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, un apsūdzētajam noteikusi tādu sodu, kas saskaņā ar Krimināllikumu nav piemērojams.

[4] Apelācijas instances tiesas sēdē prokurors iesniegto apelācijas protestu uzturēja.

Apsūdzētais /pers. E/ lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi pierādījumus lietā, izvērtējusi apelācijas protestā minētos argumentus, uzklausījusi apsūdzētā un prokurora viedokļus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. E/ piespriesto sodu ir atceļams un prokurora apelācijas protests apmierināms.

[6] Apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir novērtējusi apstākļus, kas raksturo apsūdzētā personību, noziedzīgā nodarījuma smagumu un raksturu, un motivējusi, kādēļ /pers. E/ izraudzīts konkrētais soda veids. Pirmās instances tiesa, nosakot soda veidu, pamatā ir ievērojusi Krimināllikuma 46.pantā norādītos soda noteikšanas vispārīgos principus.

[6.1] Nosakot soda veidu, pirmās instances tiesa ņēma vērā to, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu J. Petraiša izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas ir klasificējams kā mazāk smags noziegums.

[6.2] Analizējot apsūdzētā /pers. E/ personību, pirmās instances tiesa pamatoti konstatēja, ka viņš agrāk 10 reizes tiesāts, 7 reizes no tām par Krimināllikuma 312.pantā parezētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Pēdējo reizi /pers. E/ notiesāts ar Aizkraukles rajona tiesas 2017. gada

1. novembra spriedumu *(lietas 16.-18., 22.-24.lapa),* sods bija noteikts brīvības atņemšana uz 8 mēnešiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem 3 mēnešiem, pamatsodu apsūdzētais izciesta, taču papildsodu neizciesta, uz pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas dienu transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas neizciestā daļa ir 3 gadi 5 mēneši 23 dienas. Turklāt /pers. E/ laika posmā no 2006. gada 10. novembra līdz 2017. gada 1. jūnijam 10 reizes sodīts administratīvā kārtā *(lietas 14.-15.lapa),* strādā SIA "UKT Risinājumi" par dežurantu, apgādībā personas neatrodas.

[6.3] Šādos apstākļos, ievērojot apsūdzētā agrākās sodāmības, pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka /pers. E/ nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā.

[7] Nosakot soda mēru, pirmās instances tiesa atbilstoši Krimināllikuma 46.panta trešajai daļai, ir ņēmusi vērā apsūdzētā /pers. E/ atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

[7.1] Pirmās instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. E/ atbildību mīkstinošo apstākli pamatoti atzina vaļsirdīgo vainīguma atzīšanu un izdarītā nožēlu.

Tāpat pirmās instances tiesa pie soda noteikšanas ņēma vērā to, ka /pers. E/ izmantoja savas Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, kas izpaudās vienkāršāka procesa veida izvēlē.

[7.2] Pirmās instances tiesa pamatoti konstatēja, ka saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu apsūdzētā /pers. E/ atbildību pastiprina tas, ka viņa izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

[8] Taču apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti piemēroja Krimināllikuma 55.panta noteikumus, /pers. E/ notiesājot nosacīti.

Ievērojot apsūdzētā personību, to, ka agrāk 10 reizes tiesāts gan par noziedzīgu nodarījumu, gan par administratīvu pārkāpumu izdarīšanu, tostarp 7 reizes par izvairīšanos no soda izciešanas pēc Krimināllikuma 312.panta, kas liecina par apsūdzētā pastāvīgu tendenci neievērot, ignorēt likuma prasības, ar tiesas spriedumiem piespriestos sodus un turpināt izdarīt analogus likumpārkāpumus. Šādos apstākļos apelācijas instances tiesai nerodas pārliecība, ka /pers. E/, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, kas ļautu apsūdzēto notiesāt nosacīti ar pārbaudes laiku.

Turklāt, saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta vienpadsmito daļu, kā tas pamatoti norādīts prokurora apelācijas protestā, nosacīta notiesāšana nav nosakāma personai par tīšu nozieguma izdarīšanu, ja persona agrāk bijusi notiesāta ar brīvības atņemšanu un sodāmība par to nav noņemta vai dzēsta likumā noteiktā kārtībā. /pers. E/ tiek atzīts par vainīgu un sodīts par tīšu mazāk smaga nozieguma izdarīšanu, iepriekš apsūdzētais bija sodīts ar brīvības atņemšanu, par ko sodāmība likuma paredzētā kārtībā nav noņemta vai dzēsta.

[9] Šādos apstākļos apelācijas instances tiesa, ievērojot noziedzīgā nodarījuma smagumu un raksturu – izdarīts mazāk smags noziegums, tas nav radījis nekādas sekas un kaitējumu citiem, pievienojas prokurora pieprasītajam sodam, atzīstot par iespējamu /pers. E/ sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Līdz ar to, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. E/ piespriesto sodu ir atceļams.

[10] Nosakot galīgo sodu, saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu piespriestajam sodam pilnīgi pievienojams neizciestais papildsods pēc Aizkraukles rajona tiesas 2017. gada 1. novembra sprieduma - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 3 gadiem 5 mēnešiem 23 dienām, tas ir, neizciestā soda daļa uz pirmās instances tiesas saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekšminēto, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.pantu Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu kolēģija

nosprieda

Zemgales rajona tiesas (Aizkrauklē) 2019. gada 21. augusta spriedumu atcelt daļā par /pers. E/ piespriesto sodu.

/pers. E/, personas kods /personas kods/, pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 24 dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, piespriestajam sodam pilnīgi pievienojot neizciesto papildsodu pēc Aizkraukles rajona tiesas 2017. gada 1. novembra sprieduma, galīgo sodu /pers. E/ noteikt īslaicīga brīvības atņemšana uz 24 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem 5 mēnešiem 23 dienām.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos Augstākajā tiesā 10 dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot sūdzību vai prokurora protestu Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā.

Aizkrauklē 07.11.2019.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis V. Donāns

Tiesnesis V. Sprudzāns

Tiesnesis E. Lenšs